

Reptes per al 2013

Un any clau

JOAN MASSAGUÉ

INVESTIGADOR

MARÇAL SINTES

DIRECTOR DEL CCCB

J.G. MONTALBO

CATEDRÀTIC D'ECONOMIA DE LA UPF

TERESA HELBIG

DISSENYADORA DE MODA

CARME FORCADELL

PRESIDENTA DE L'ANC

PACO PÉREZ

CUINER

MIQUEL VILARDELL

PRESIDENT COL. METGES BARCELONA

XAVIER ALBERTÍ

DIRECTOR DEL TNC

DÍDAC RAMÍREZ

PRES. XARXA VIVES UNIVERSITATS

JOSEP LLUCH

EDITOR DE PROA I PORTIC

SALVADOR CARDÚS

SOCIÒLEG

ADA COLAU

PORTAVEU DE PAH

MIQUEL A. GIMENO

PRESIDENT DEL TSJC

BARTOMEU MARI

DIRECTOR DEL MACBA

JORDI ROGLÀ

DIRECTOR DE CÀRITAS DE BARCELONA

FIRMES Quinze personalitats reflexionen sobre les perspectives del futur més pròxim

Avancem amb la ciència

Estem vivint uns moments de convulsió profunda, temps difícils en el pla econòmic, però el missatge és forçosament optimista. El 2013 es preveu un any ple d'obstacles, però cal assegurar que a Catalunya les decisions que es prenguin en matèria científica, en l'àmbit de les ciències biomèdiques, per als pròxims anys seguiran el mateix patró que en aquests dos últims cursos. El govern ha fet molt bé de podar el sistema de recerca català sense dessagnar-lo, mantenint i protegint la ciència d'excel·lència que s'està ferit al

país. Tot i que és cert que és aquesta ciència la que més compta, la que ens fa forts en tots nivells, no és l'única que cal preservar. Per créixer i sumar en excel·lència necessitem una base àmplia de científics que facin bona recerca i que puguin excel·lir en un futur. La ciència d'excel·lència, aquella que realment transforma el coneixement i les societats, brolla d'un riu científic carregat d'aigua. Sense una massa crítica important d'investigadors, la ciència de primer nivell difícilment es podria produir i la que hi ha es marciria.

Així mateix, aquest podria ser també un bon moment per agrupar el que tenim, perquè la dispersió en petits grups no ens és favorable.

Per mantenir i realçar el que, amb tant d'esforç, el país ha volgut construir, cal interconnectar insti-

matge desitjada en un món científic completament globalitzat. Necessitem estandards que es puguin moure per l'oceà de la ciència internacional amb solvència, per acostar-se i competir amb aquells que la lideren. Catalunya té a mà tots els ingredients per triomfar en el desenvolupament de l'economia del coneixement. Si no badem, tot i els temps adversos d'avui, el país pot seguir produint saber, que ben aprofitat genera al seu torn riquesa cap a la societat que ha estat capaç de protegir-lo.

Un apunt sobre el càncer. Des del tombant de segle, estem adquirint gradualment el control sobre la malaltia. Cada dia s'estan crivellant molècules per veure les que són curatives contra determinats tipus de mutació, les que corresponen a un determinat tipus de càncer que té una persona. En molts i molts casos, el càncer ja no és una sentència de mort.

"Per créixer i sumar en excel·lència necessitem una base àmplia de científics que facin bona recerca i que puguin excel·lir en un futur"

tuts acadèmics amb instituts hospitalaris per aconseguir ser més forts i no espatllar el que s'ha creat amb tanta cura. Un sistema excessivament fragmentat no projecta la

Aquest seria un pensament propi del segle XX. Al segle XXI cal veure i com una malaltia seriosa, greu, però manejable, curable, podríem dir, normal. Estic convençut que l'any 2013 seguirem co-nexent nous avenços que procuraran noves esperances.

Joan Massagué

Institut de Recerca Biomèdica (IRB Barcelona)
Memorial Sloan-Kettering Cancer Center

Reptes per al 2013

Guanyar avui el demà

En relació amb el món de la cultura, i més concretament pel que fa als museus i centres culturals, el primer i principal repte no és altre, avui, que assegurar-ne el funcionament després d'haver viscut successives retallades des de l'inici de la crisi ençà. El seu funcionament, no ho oblidem, és fonamental no sols per a la projecció de la nostra cultura al món i per al gaudi de tots els ciutadans, sinó també perquè l'activitat de molts creadors, associacions, petites empreses, etcètera, que es desenvolupa a l'entorn d'aquestes institucions, es pugui continuar oferint.

En aquests moments, la continuïtat es troba, en la majoria dels casos, certament amenaçada per la minva en les aportacions de les administracions públiques, aportacions que s'han reduït de manera dràstica.

Així mateix, la crisi ha fet que les empreses privades hagin minimitzat en molts casos les seves partides destinades a patrocini en l'àmbit de la cultura. També s'ha registrat una tendència a la baixa quant al consum cultural dels ciutadans causada pel mal moment econòmic.

Des del meu punt de vista, la dramàtica crisi que patim hauria de servir per millorar el model tradi-

cional dels museus i centres culturals, per tal de fer-los més autònoms i més musculats. Aquest canvi de model -que és ara un canvi de mentalitat- implica principalment que aquestes institucions culturals mirem enfora de les nostres parets amb molta més ambició i intensitat. Així, caldria que no abandonéssim un cop passada la crisi els actuals esforços per les coproduccions, el treball conjunt i l'intercanvi d'experiències.

Així mateix, és imprescindible que en el futur siguem capaços de generar una major proporció d'ingressos propis, cosa que ens faria menys dependents del finançament públic. I que, alhora, trobem fórmules reforçades de col·laboració i fins i tot d'associació estable amb agents del sector privat.

Per la seva part, caldria que les administracions públiques establissin, en diàleg amb tot el sector, els grans objectius i l'estratègia a seguir. Alhora, haurien d'acordar el rol a jugar per part de cada nivell d'administració en relació amb els diversos museus i centres culturals.

Un cop establerts objectius i estratègia, el paper de les administracions s'hauria de concentrar a propiciar el canvi de model de què parlava abans, proporcionant acompanyament i solucions, així com articulant mecanismes operatius que, per exemple, fomentin la relació entre el conjunt de museus i centres culturals, els ajudin a incorporar plenament la dimensió digital en els seus discursos o impulsin la seva projecció exterior.

Marçal Sintès

Director del CCCB

Un altre any per oblidar

A hores d'ara ja sembla molt clar que el 2013 no serà un bon any econòmic. Les previsions d'organismes internacionals i centres especialitzats, alienes a l'optimisme sense fonament del govern de Rajoy, indiquen que el PIB caurà entre un 1,3% i un 1,6%. De fet, l'any que acaba no ha estat tan dolent com ho podria haver estat, a causa de l'augment del consum en el tercer trimestre com a conseqüència de l'avanç de les decisions de compra per l'augment de l'IVA i l'increment de venda d'habitatges en aquests últims mesos per aprofitar els avantatges fiscals. En certa manera el 2012 ja ha absorbit una part del 2013. La bona notícia és que, almenys en aquests moments, les previsions pel 2014 són de creixement tènue, però positiu. Desafortunadament no és previsible que es creï ocupació ni l'any que ve ni el següent.

L'any 2013 començarà amb la mateixa indefinició quant al tema del rescat, encara que sembla clar que serà l'any del rescat. L'alternativa seria continuar pagant uns interessos molt alts pel deute, que es mengen tot l'esforç que els ciutadans fem pagant més impostos i patint les retallades de la despesa pública.

Sectorialment l'any serà dolent per a la venda d'habitatges, després de la finalització del desgravament a l'habitatge, l'IVA superreduït per a habitatges nous i la bonificació d'un 50% de l'increment patrimonial en cas de venda futura d'un habitatge comprat el 2012. La producció industrial ha donat alguna bona notícia en els últims temps, almenys a Catalunya, però serà solament en subsectors orientats a l'exportació. El turisme segurament seguirà aportant un cert dinamisme, però també sustentat pels turistes estrangers.

L'any vinent també hauria de ser el que marqués la fi de la reordenació del sistema financer i el que establis els fonaments d'una recuperació del crèdit, que segurament no arribarà fins al 2014. La major amenaça per evitar que les coses siguin pitjor i els problemes s'allarguin és la reacció del

govern i els mercats davant

el coneixement i

els primers mesos del 2013, de

l'incompliment del dèficit

previst pel 2012. Si la reacció

del govern espanyol és una nova

volta de rosca a

l'austeritat i un

tancament dels

mercats, les

previsions pes-

simistes queda-

ran curtes. El go-

vern hauria de

conscienciar-se

que controlar el dè-

ficit és important,

però que plantejar-

se objectius im-

possibles, i con-

traproduents, afe-

bleix la imatge ex-

terior de l'econo-

mia quan finalment

s'incompleixen.

José García Montalvo

Catedràtic d'Economia de la UPF

Dinàmica canviant

El 2013 ens tornarà a posar a prova. En la moda, com en qualsevol indústria en aquest context de crisi, haurèm de treballar de valent per continuar oferint productes diferents i especials que aportin valor afegit per a un consumidor que continuarà demanant dissenys que el facin sentir especial, en un moment en què tots ens ho pensem una mica més a l'hora de fer una despesa.

El temps actual porta associada una sensació d'incertesa que es pot copsar també en la moda. No hi ha tendències generals clares: es porta tot, tot és vàlid. No s'imposa cap tendència per sobre de les altres, de manera que la moda ofereix actualment unes opcions molt heterogènies. A més, els canvis són constants i ràpids, res no roman molt de temps. Fins ara el mercat ha estat dominat per la moda consumida de manera massiva, i amb cicles de vida molt curts. Però la dinàmica ha començat a canviar, i estem observant un retorn amb més força cap a valors que només defensàvem uns quants, com poden ser la vida útil de la peça, la seva qualitat, i la producció local i sostenible. Tot i la incertesa que sembla associada al 2013, la passió per la feina ha de poder més que la crisi: no és moment d'aturar-se, sinó d'anar endavant, continuar innovant i fer coses diferents.

Les xarxes socials ens han d'ajudar

a donar a conèixer el que es fa, a mostrar en què es treballa. Cal involucrar més professionals en la promoció de la moda: no es tracta només de dissenyadors, patronistes, talladors, cosidors... És important també comptar amb professionals d'àmbits diferents que contribueixin a la presentació del producte i també al seu reconeixement per part del públic.

La moda s'ha vist i s'ha tractat massa vegades amb un aire de trivialitat. Cal però, i encara més en aquest temps, reconèixer el paper que representa dins l'economia del país i atorgar-li el lloc que li correspon. No es poden menystenir ni el volum de negoci que suposa ni el nombre de llocs de treball que genera. Aquest és un sector que, vist des de fora, sembla polaritzat per dos tipus d'indústries, la de les cadenes de grans produccions i la de les grans firmes de moda. Hi ha, però, un espai intermediari ocupat per aquelles firmes que volem oferir un producte més personal i adaptat al que necessita cada client. Una oferta basada en l'exclusi-

tat, el tracte personal i en l'experiència que significa fer-se un vestit a mida, que transmet una determinada sensibilitat, i que porta el segell de l'autor.

L'artesanía, en aquests casos, hi té un paper important. Els artesans de l'aguila tenen així la possibilitat d'expressar les seves habilitats amb aquests tipus de produccions, que afegeixen valor a la peça de vestir. En aquest segment del mercat ens continuarem movent empreses de mida més reduïda, que apostem per produccions locals i no deslocalitzades, com pot ser la nostra, en les quals tot el procés de producció, des de la creació fins al lliurament del producte final, és fet al territori. És ara més important que mai donar suport a aquest tipus d'empreses, per evitar-ne la perduda.

Teresa Helbig

Dissenyadora de moda